

Příloha č. 2

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

„ROVNOST V ROZDÍLNOSTI“

Zpracovaný podle RVP předškolního vzdělávání

Základní škola a Mateřská škola, Chomutov,
17. listopadu 4728, příspěvková organizace

1. 9. 2017

OBSAH:

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	3
3.1 Věcné vybavení	3
3.2 Životospráva	3
3.3 Psychosociální podmínky	4
3.4 Organizační chod	4
3.5 Řízení školy.....	4
3.6 Personální a pedagogické zajištění	4
3.7 Spolupráce se zákonnými zástupci dětí	4
3.8 Podmínky vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami	5
3.9 Podmínky vzdělávání dětí mimořádně nadaných	5
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	5
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	6
5.1 Hlavní cíl	6
5.2 Formy a metody práce	6
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	7
6.1 Podzimní blok – Dítě a jeho noví kamarádi	7
6.2 Zimní blok – Dítě a zimní příroda	8
6.3 Jarní blok – Dítě a probouzející se příroda	8
6.4 Letní blok – Dítě a toulky světem	9
7. EVALUAČNÍ SYSTÉM	9
Seznam použitých zkratk.....	11

1. Identifikační údaje

Viz. Identifikační údaje ŠVP pro základní vzdělávání „Rovnost v rozdílnosti“ zpracovaný v souladu s RVP ZV.

2. Obecná charakteristika školy

Při ZŠ a MŠ, Chomutov, 17. listopadu 4728, jsou zřízeny dvě přípravné třídy. Obě jsou umístěny v prvním patře budovy A. V těchto třídách se pracuje podle ŠVP zpracovaného dle RVP pro předškolní vzdělávání.

Další údaje týkající se charakteristiky školy jsou uvedeny v ŠVP pro základní vzdělávání „Rovnost v rozdílnosti“ zpracovaný v souladu s RVP ZV.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné vybavení

Přípravná třída A i B se nachází v 1. patře budovy A školy. Obě třídy jsou vybavené dětským nábytkem, televizí, DVD přehrávačem, počítačem a mají dostatek didaktických pomůcek a materiálů. Prostory jsou dostatečné, větratelné a temperované, okna jsou opatřena žaluziemi k regulaci pronikání slunečního záření. Prostorové uspořádání umožňuje skupinové i individuální činnosti dětí. K hromadným relaxačním a odpočinkovým činnostem lze využívat hudebnu, tělocvičnu, relaxační místnost, keramickou dílnu i venkovní areál školy. Obě třídy mají k dispozici interaktivní tabuli, počítačovou třídu a cvičnou kuchyni.

3.2 Živospráva

Živospráva je zajišťována režimem dne, který stanoví jednotlivé činnosti. Děti mají vymezený čas i prostor na konzumaci svačiny, kterou si přinášejí z domova. Velký důraz je kladen na stolování – umět si připravit svačinu i uklidit si své místo po svačině. Je dodržován pitný režim dětí. V režimu dne je respektována individuální potřeba odpočinku jednotlivých dětí. Je dodržován dostatečný pobyt venku. Dětem je nabídnuta možnost stravování ve školní jídelně.

3.3 Psychosociální podmínky

- Vytváření atmosféry, ve které se děti i dospělí cítí spokojeně, jistě i bezpečně
- Dát dítěti dostatečný prostor pro adaptaci v novém prostředí
- Respektovat potřebu dětí
- Každé dítě má rovnocenné postavení
- Vyhýbání se negativním komentářům
- Projevování vzájemné důvěry, tolerance, ohleduplnosti a zdvořilosti
- Vzájemně si pomáhat

3.4 Organizační chod

Děti vstupují do školní budovy hlavním vchodem, v šatně se samy přezují a převléknou a samy odcházejí do třídy. Začátek a konec výuky se řídí časovým rozvrhem školy, začátek je 8:20 h a konec v 11:55 h a jednou týdně je konec výuky ve 12:50 h. Celkový rozsah výuky je 21 h týdně.

Program uspořádání dne je flexibilní a reaguje na aktuální změny a potřeby dětí. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity, dětem je poskytován dostatek prostoru pro spontánní hru. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální i skupinové činnosti. Dětem přípravných tříd je umožněno v ranních i odpoledních hodinách navštěvovat školní družinu.

3.5 Řízení školy

Řízení přípravných tříd, metodický dohled i kontrolní a hospitační činnost je plně v kompetenci ředitelky školy a její zástupkyně. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Ředitelka při vedení zaměstnanců vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Pedagogický sbor pracuje jako tým. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu školy, jsou smysluplné a užitečné a výsledky slouží pro další činnosti.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Učitelky v přípravných třídách mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Jako tým fungují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel, k dispozici mají obě třídy i kvalifikovaného asistenta pedagoga.

3.7 Spolupráce se zákonnými zástupci dětí

Mezi pedagogy a zákonnými zástupci dětí je vytvářena vzájemná důvěra a otevřenost, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat. Jednání se zákonnými zástupci dětí je prováděno ohleduplně a taktně. Zákonní zástupci dětí komunikují s učitelkou během příchodu či odchodu dětí, jsou pravidelně informováni o chování a vzdělávání dítěte v době třídních schůzek a konzultačních hodin. Pokud projeví zájem vidět práci v přípravné třídě, vědí, že mohou přijít kdykoliv po dohodě s třídní učitelkou. Zákonné zástupce dětí aktivně zapojujeme do zábavného odpoledne, mají dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů, námětů či připomínek.

3.8 Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností, k uplatnění, užívání svých práv na rovnoměrném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (§ 16, odst. 1 školského zákona).

V přípravných třídách probíhá vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s vyhláškou č. 73/2005 Sb., v platném znění, a v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami konkrétního dítěte a s požadavky zákonného zástupce. Jejich vzdělávání rovněž vychází z RVP PV a probíhá podle ŠVP PV a třídního vzdělávacího programu. Jelikož je přípravná třída zřízena pro děti s odkladem školní docházky, je samozřejmostí, že úzce spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickými centry a odbornými lékaři. Pro děti s logopedickými vadami nabízíme logopedický kroužek. Ve třídách pracují pedagogové, kteří jsou proškoleni v oblasti logopedické prevence. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. stupně je ŠVP podkladem pro zpracování Plánu pedagogické podpory (PLPP), od 2. stupně podkladem pro tvorbu Individuálního vzdělávacího plánu (IVP), který zpracovává škola na základě doporučení Školského poradenského zařízení (ŠPZ). Pravidla pro použití podpůrných opatření škola a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Zjišťování mimořádného nadání u dítěte provádí školské poradenské zařízení. Pro tyto děti se taktéž vypracovává individuální plán, kde je doplněna nabídka dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání. Rozvoj a podpora mimořádných schopností je zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost širší obvyklé vzdělávací nabídky. Škola je schopna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory (příloha č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb).

Pro vzdělávání dětí mimořádně nadaných jsme schopni využít podmínky školy po provedené diagnostice Pedagogicko-psychologickou poradnou v Chomutově.

4. Organizace vzdělávání

Novela školského zákona provedená zákonem č. 178/16 Sb. Změnila pravidla pro zařazování dětí do přípravných tříd. Od školního roku 2017/2018 nově platí, že v přípravné třídě základní školy se mohou vzdělávat děti, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj a kterým byl současně povolen odklad povinné školní docházky. Při základní škole jsou zřízeny dvě přípravné třídy. O zařazování dětí do přípravných tříd rozhoduje ředitelka školy na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně-pedagogické centrum), které k žádosti přiloží zákonný zástupce. Přípravnou třídu lze zřídit, pokud v ní bude vzděláváno nejméně 10 dětí, maximální počet dětí na třídu je 14, na výjimku 18 dětí. Každá třída má zpracovaný třídní plán.

5. Charakteristika školního vzdělávacího programu

V souladu se školským zákonem je učivo uspořádáno do ucelených částí – integrovaných bloků. Prostřednictvím těchto bloků je možné přirozeně skloubit základní požadavky na vzdělávání dětí. Bloky umožňují dětem různorodé činnosti a příležitosti. Vychází z přirozených vzdělávacích potřeb dětí. ŠVP je uspořádán tak, aby osobnost dítěte byla rozvíjena co nejefektivněji dle rámcových cílů pro předškolní vzdělávání. Děti si osvojují poznatky a dovednosti v reálných souvislostech, umožňuje dětem vidět smysl toho, čemu se učí. Získané dovednosti si mohou vyzkoušet a následně použít v praxi a v dalším učení

5.1 Hlavní cíle vzdělávání

Úkolem přípravných tříd je snaha pomoci vyrovnat vývoj dětí, které mají z jakéhokoliv důvodu odklad povinné školní docházky. Přípravné třídy se tak zaměřují na vyrovnávání vývoje dětí s ohledem na jejich školní nezralost v době, kdy by již povinnou školní docházku mělo realizovat. Proto je obecně vzdělávacím cílem dítě připravovat k začlenění do vzdělávacího procesu, adaptovat se na školní prostředí a předcházet tak případným neúspěšným začátkům v prvním ročníku základní školy.

Hlavní cíle vzdělávání vycházejí ze tří základních rámcových cílů:

- Rozvoj dítěte, jeho učení a poznání
- Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- Získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Rozvíjíme dítě dílčími cíli v úrovni oblastí:

- Biologické
- Psychologické
- Interpersonální
- Sociálně-kulturní
- Enviromentální

Tyto oblasti reflektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání a učení. Od těchto interaktivních oblastí jsou odvozeny další okruhy předškolního vzdělávání, které jsou nazývány:

- Dítě a jeho svět
- Dítě a jeho psychika
- Dítě a ten druhý
- Dítě a svět

5.2 Formy a metody práce

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit, je často individualizované. Je kladen důraz na rozvoj samostatnosti cestou přirozené výchovy, je respektována individualita každého dítěte s ohledem na jeho potřeby.

V didaktické cílené činnosti je plněn konkrétní vzdělávací cíl formou řízeného i spontánního učení. Toto učení je založeno na aktivní účasti dítěte, smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách i individuálně.

Preferovány jsou hravé a tvořivé činnosti. Zařazovány jsou také individuální logopedické chvílky a grafomotorická cvičení.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř integrovaných bloků (podle ročních období). Hlavní důraz je kladen na komunikaci v českém jazyce a vzájemnou komunikaci mezi dětmi, poznání sebe i světa kolem, základy sebeobsluhy, základní sociální návyky apod.

- Podzimní blok – Dítě a jeho noví kamarádi
- Zimní blok – Dítě a zimní příroda
- Jarní blok – Dítě a probouzející se příroda
- Letní blok – Dítě a toulky světem

6.1 Podzimní blok – Dítě a jeho noví kamarádi

Charakteristika:

- Seznámení se s novým prostředím, novými kamarády
- Znat své jméno a jména svých rodičů a sourozenců
- Seznámení se s novými pravidly chování a jednání
- Orientace v prostoru školy a třídy
- Všimnout si změn v přírodě
- Rozvoj komunikace
- Rozvoj paměti a pozornosti
- Koordinace zraku a ruky
- Rozvoj hudebních a pohybových činností
- Rozvoj smyslů
- Poznat a pojmenovat některé druhy ovoce a zeleniny
- Rozvoj jemné a hrubé motoriky, různé výtvarné činnosti
-

Dílčí cíle:

- Dítě a jeho tělo – Zdravé životní návyky
- Dítě a jeho psychika – Elementární časové pojmy a souvislosti (roční období)
- Dítě a ten druhý – Prostředí školy, vztahy mezi dětmi a dospělými
- Dítě a společnost – Pravidla vzájemného styku (ohleduplnost, spolupráce)
- Dítě a svět – Přírodní jevy a děje

6.2 Zimní blok – Dítě a zimní příroda

Charakteristika:

- Posílení mezilidských vztahů
- Rozhovory na téma čert a Mikuláš
- Výroba dárků
- Seznámení se s vánočními zvyky
- Rozvoj paměti (básničky, říkadla)
- Zpěv a poslech koled
- Jakou barvu má zima
- Rozvoj matematických představ
- Seznámení se se zimními sporty
- Výroba masek
- Rozvoj pohyblivých činností
- Rozvoj komunikačních dovedností

Dílčí cíle:

- Dítě a jeho tělo - Ochrana bezpečí (varování před úrazy)
- Dítě a jeho psychika – Předměty a jejich velikosti, lidské dovednosti
- Dítě a ten druhý – Pravidla vzájemného chování, rodina ve světě zvířat
- Dítě a společnost – Jednoduché pracovní úkony a činnosti
- Dítě a svět – Svět sportu

6.3 Jarní blok – Dítě a probouzející se příroda

Charakteristika:

- Pozorování změn v počasí
- Seznámení s domácími zvířátky
- Určování barev, tvarů, třídění, hledání
- Orientace v prostoru a čase
- Respektovat jeden druhého a učit se jeden druhému pomoci
- Rozvoj pohybových a pěveckých dovedností
- Seznámení se se svátky jara
- Rozvoj komunikace, paměti, pozornosti
- Rozvoj jemné a hrubé motoriky, výtvarné činnosti
- Seznámení s pohádkami

Dílčí cíle:

- Dítě a jeho tělo – Sebeobsluha
- Dítě a jeho psychika – Číselné a matematické pojmy
- Dítě a ten druhý – Členové rodiny
- Dítě a společnost – Lidové zvyky a tradice
- Dítě a svět – Životní prostředí, živá a neživá příroda, věda a technika

6.4 Letní blok – Dítě a toulky světem

Charakteristika:

- Přiblížit dětem mezinárodní den dětí
- Naučit se přijímat vítězství a prohru
- Dodržovat určená pravidla (při soutěžích)
- Rozvoj hrubé motoriky
- Rozvoj paměti a pozornosti
- Koordinace zraku a rukou
- Seznámení se s pojmem zeměkoule
- Sledujeme změny v přírodě

Dílčí cíle:

- Dítě a jeho tělo – Nebezpečí hrozící při hrách, ochrana před škodlivými látkami
- Dítě a psychika – Opakování základních geometrických tvarů, právo být sám sebou
- Dítě a ten druhý – Herní pravidla
- Dítě a společnost – Společenské role, svět výtvarného umění, naše vlast
- Dítě a svět – Péče o okolí, běžné přírodní a povětrnostní jevy

7. Evaluační systém

Protože vzdělávání dětí v přípravné třídě je založeno na individualizované práci a má z pravidla intervenční charakter, pedagog se neobejde bez diagnostických činností. Ty by měly pomoci k tomu, aby při vyrovnávání případných nedostatků v rozvoji a učení dítěte bylo plně využito jeho individuálního potenciálu, a vzdělávání dítěte v přípravné třídě tak bylo maximálně efektivní

Diagnostické činnosti provádí učitelka systematicky a pravidelně. U dítěte, které vstupuje do přípravné třídy, provádí vstupní diagnostiku k zjištění konkrétních vzdělávacích potřeb. Dále průběžně sleduje, zda a jak se dítě rozvíjí, a vyhodnocuje, jaké vzdělávací pokroky dítě dělá. Jde o průběžnou diagnostiku. Podle ní pak navrhuje a realizuje potřebná pedagogická opatření. Na konci školního roku je povinností učitelky vypracovat zprávu o průběhu školní přípravy dítěte – výstupní diagnostiku, kde hodnotí, jakých výsledků bylo dosaženo.

Jako nástroj k dokonalejšímu rozpoznávání vzdělávacích potřeb a spolehlivějšímu sledování individuálních vzdělávacích pokroků používáme záznamový arch, který může sloužit jako pozorovací schéma a zároveň poskytuje po celou dobu docházky dítěte do přípravné třídy dobrý přehled o jeho rozvoji a učení. Záznamový arch se týká hodnocení deseti základních dovedností, které jsou obecně považovány za zvláště důležité pro systematickou vzdělávací práci, pro osvojení trivia a pro uspokojivý život dítěte ve školním prostředí.

Oblast evaluace	Cíle	Nástroje	Časový plán	Kdo
Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce	Zhodnocení vlastního průběhu vzdělávání	Hospitace, pedagogické porady, vzájemné konzultace	Průběžně během celého roku	Zástupce ředitele
Evaluace souladu TVP-ŠVP-RVP	Ověřit vzájemný soulad, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek metodických forem práce	Hospitace	1x ročně	Učitelky, zástupce ředitele
Evaluace jednotlivých témat a podtémat integrovaných bloků	Zhodnotit soulad jednotlivých podtémat daného integrovaného bloku, prověřit naplnění stanovených záměrů jako celku, případná opatření	Písemné hodnocení	1x týdně	Učitelka
Evaluace dětí	Zhodnotit osobní pokroky dětí	Záznamový arch pro sledování a hodnocení dítěte	4x ročně	Učitelka
Evaluace doplňkového programu	Hodnocení doplňkového programu ve vztahu k naplnění záměrů a osobním pokrokům dětí	Kontrola zápisu v třídní knize.	1x měsíčně	Zástupce
Evaluace projektů	Úroveň motivace vzhledem k ochotě dětí se zúčastnit jednotlivých projektů Účast dětí	Písemné nebo slovní hodnocení	Po skončení projektu	Učitelka
Evaluace třídní knihy	Úplnost záznamu Úroveň záznamu Shoda záznamu s plánem	Zápis do třídní knihy	1x týdně	Zástupce ředitele

Seznam použitých zkratk:

RVP ZV	Rámcový vzdělávací program základního vzdělávání
ŠVP ZV	Školní vzdělávací program základního vzdělávání
ŠVP	Školní vzdělávací program